

Etiknämndens beslut 2015:3

Stockholm 2015-01-15

ÄRENDET

En arrangör av bussresor erbjuder olika typer av paketresor för föreningar. Inom varje förening har den person som är bokningsansvarig för varje enskild resa erbjudits två gratisbiljetter som den bokningsansvarige kan nyttja för resor med den aktuella arrangören.

Syftet med att överlämna de aktuella gratisbiljetterna har av frågeställaren beskrivits som att den som bokar resorna ska motiveras till att välja den aktuella bussresearrangören.

Det har inte framgått för de övriga resenärerna, som har betalat för att delta i bussresorna, att den som är bokningsansvarig vid varje tillfälle fått två gratisbiljetter.

Frågeställaren önskar att Etiknämnden prövar om erbjudandet avseende gratisbiljetterna (vilka erbjuds vid sidan om avtal och utan att övriga resenärer informeras) är förenligt med Näringslivskoden.

Etiknämnden grundar sin bedömning på den information som lämnats i framställningen till nämnden.

ÖVERVÄGANDE

Nämnden konstaterar inledningsvis att det rör sig om en förmån som omfattas av Näringslivskoden enligt punkten A 1. För att Näringslivskoden ska vara tillämplig ska både den som lämnar en förmån och den vars anställda erbjuds förmånen vara ett företag som omfattas av Näringslivskoden enligt punkten A 2. Etiknämnden utgår från att det förhåller sig så i det aktuella fallet.

Vad nämnden har att ta ställning till är om erbjudandet om de två gratisbiljetterna till den som bokar bussresor är förenligt med punkten B 7 i Näringslivskoden avseende förmåner till arbets- eller uppdragstagare i privatägda företag.

Av punkten B 7 i Näringslivskoden framgår det att företag får lämna, utlova eller erbjuda en förmån till anställda eller uppdragstagare i ett privatägt företag om det sker öppet och förmånen är måttfull och inte heller i övrigt är sådan att den kan anses vara beteendepåverkande.

Öppenhet

Kravet på öppenhet innebär att en förmån normalt ska riktas direkt till det andra företaget, vara godkänd av det företaget eller vara förenligt med det företagets etablerade policy i fråga om förmåner.

I det aktuella fallet har förmånen inte lämnats öppet.

Måttfullhet

Kravet på måttfullhet innebär att förmånen inte får framstå som beteendepåverkande för mottagaren.

I det aktuella fallet har syftet med förmånen varit att få den bokningsansvarige att boka resor med den aktuella researrangören. Det framstår som uppenbart att förmånen är beteendepåverkande.

Sammanfattande bedömning

Erbjudandet om två gratisbiljetter, vilket lämnas vid sidan om avtal och riktar sig till den som är bokningsansvarig i en verksamhet då denne bokar gruppresor, uppfyller inte kraven på öppenhet och måttfullhet enligt punkten B 7 i Näringslivskoden.

Nämnden har utgått från att mottagaren av förmånen är verksam i ett företag enligt punkten A 2 i Näringslivskoden. Även om det skulle vara så att mottagarens uppdragsgivare inte är ett företag, bör den som omfattas av Näringslivskoden avhålla sig från att lämna ett sådant erbjudande som ärendet gäller, eftersom det så tydligt strider mot kodens anda.

Etiknämndens sammantagna bedömning är att erbjudandet om gratisbiljetterna – så som det är utformat – inte är förenligt med Näringslivskoden.

ETIKNÄMNDENS BESLUT

Erbjudandet om de två gratisbiljetterna till den som är bokningsansvarig för bussresor är, i den utformning det beskrivits för nämnden, inte förenligt med Näringslivskoden.

I behandling av detta ärende har deltagit ledamöterna; Severin Blomstrand (ordförande), Carl Olof Blomqvist, Catharina Gyllencreutz, Lisbeth Kohls, Helén Waxberg, Madeleine Leijonhufvud, Anders Wiger, Renée Andersson, Åke Rådberg, Michaël Koch.

Föredragande: Helena Sundén

Sekreterare: Teija Peltonen

På Etiknämndens vägnar

Severin Blomstrand

Helena Sundén